
Na VŠ se chystá i školné s odkladem

Na VŠ se chystá i školné s odkladem

PRAVO

15.8.2011, Právo, strana 1, Titulní strana, Jindřich Ginter

Stát vydá přes tři milióny korun za studii, jak to provést * Studenti by je hradili ve splátkách

Od roku 2013 by studium vyšlo až na 20 tisíc ročně Josef Dobeš, ministr školství

Po školném na veřejných vysokých školách z koaliční smlouvy jako by se v posledních měsících slehla zem. Studenti ale nakonec platbám s velkou pravděpodobností neuniknou.

Ministerstvo školství, konkrétně náměstek ministra a bývalý rektor Univerzity Karlovy Ivan Wilhelm, už tiše chystá pro vysokoškoláky zavedení školného s možností postupných splátek či případného odkladu úhrady.

Koalice totiž plánuje tzv. odložené školné, což znamená, že banky by vysokým školám za pomoci státní záruky zaplatily za studenty už v průběhu studia. Ti by ale začali splácet až v zaměstnání, poté, co dosáhnou průměrného platu v zemi.

Za studii, která má narýsovat, jak to provést, je ministerstvo ochotno zaplatit přes tři milióny korun. Vyplývá to z materiálu, který Právo získalo.

Úřad již vypracoval dokumentaci k veřejné zakázce s názvem „Studie proveditelnosti systémových, ekonomických a procesních aspektů zavedení školného v půjčkovém režimu ve vazbě na administraci nevratné finanční pomoci.“

Za studii s tímto „názvem roku“, která má být jednou ze součástí záměrů na zavedení školného na vysokých školách, má chřadnoucí státní pokladna zaplatit až 3,1 miliónu korun.

Jedná se o podlimitní veřejnou zakázku na služby v oblasti analýz, takže na ni ani nemusí být vyhlášen tendr v pravém slova smyslu a bude se jednat o zjednodušené řízení. Podmínky podepsal Wilhelm 27. června.

A co si ministerstvo od studie vlastně slibuje? „Nezanedbatelná část zájemců o studium na VŠ má omezený přístup k finančním prostředkům; studium není tak přístupné všem intelektuálně dostatečně disponovaným zájemcům a nejsou dostatečně využity talenty lidských zdroj,“ píše těžkopádným jazykem ministerstvo.

„Pro odstranění těchto nesrovnalostí má být nastaven adekvátnější systém finanční pomoci studentům,“ dodává ministerstvo. Jinými slovy, ministerská logika vypadá zhruba následovně -na vysokou nemá šanci se dostat každý, kdo na to má v hlavě, a tak zavedeme školné, a kdo na to nebude mít v kapse, tomu dáme půjčky a stipendia.

Pomoc si ministerstvo představuje tak, že splatnost půjček na školné půjde dokonce i odložit. V dokumentu zároveň ale zdůrazňuje, že nový model musí hlavně co nejméně zatížit veřejné rozpočty.

A jak bude chystané školné vysoké? Podle ministra školství Josefa Dobeše (VV) se počítá s částkou až 10 tisíc korun za semestr. Ročně by tedy studium vyšlo až na 20 tisíc. Systém by se měl spustit od roku 2013. VŠ by dostaly peníze hned, ale studentům by vznikl závazek splácet v budoucnu.

Dobeš je přesvědčen, že školné není potřeba řešit přímo v připraveném vysokoškolském zákoně. „Mohla by totiž přijít vláda sociální demokracie a kvůli tomuto by se novelizoval celý zákon, což je zbytečné,“ řekl už dřív Právu ministr.

Platby chce proto zakotvit do zákona o finanční pomoci studentům. Ten se již připravuje a do konce roku by měl ležet vládě na stole. Pokud nenastanou problémy – například v podobě pádu vlády – školnému tak nebude po technické stránce stát nic v cestě.

Model odloženého školného v sobě ale skrývá řadu „čertíků“.

Například co když přijdete o práci anebo půjdete na rodičovskou dovolenou, a najednou si nebudete moci dovolit hradit splátky za vysokou školu? Narostou vám úroky? Kam až?

Školy totiž mají dostat peníze ihned z půjček od bankovních ústavů, které ale studenti začnou splácet až v okamžiku, kdy dosáhnou na průměrný příjem.

Trojkoalice zatím rovněž nedojednala, zdali by zaměstnanci, kteří dosáhnou na průměrný plat až po 33 letech praxe, což je i případ učitelů, začali splácet školné krátce před důchodem.